

УСПІХ ТА ПЕРЕШКОДИ РОЗВИТКУ START-UP В УКРАЇНІ

THE SUCCESS AND OBSTACLES OF START-UP DEVELOPMENT IN UKRAINE

УСПЕХ И ПРЕПЯТСТВИЯ РАЗВИТИЯ START-UP В УКРАИНЕ

Анотація. Дослідження присвячено висвітленню успішних українських стартапів, які започатковані в 2019 році. А також означено коло проблематики, з яким стикаються молоді підприємці на шляху організації та впровадження start-up в українському бізнес середовищі.

Abstract. The study is dedicated to highlighting successful Ukrainian startups that began in 2019. It also outlines the problems young entrepreneurs face in organizing and implementing start-ups in the Ukrainian business environment.

Аннотация. Исследование посвящено освещению успешных украинских стартапов, которые основаны в 2019 году. А также отмечено круг проблематики, с которым сталкиваются молодые предприниматели на пути организации и внедрения start-up в украинском бизнес среде.

Наша нація завжди вирізнялась гарною уявою та винаходами. Не дармо світова спільнота гарно знає наших видатних науковців, літераторів та винахідників. В минулому столітті популяризації набували винаходи, що патентувались, наразі існує нове віяння – Start-up. Це пов'язано насамперед з прагненням людства монітизувати та отримати прибуток від своєї інтелектуальної власності, а нові ідеї спонукають до впровадження їх в бізнес середовище [4].

За широким тлумаченням стартап – це нещодавно створена компанія, що будує свій бізнес на основі інновації, яка може приголомшити світ. Також стартапом можна вважати компанію, яка ще не вийшла на ринок або почала на нього виходити і наразі перебуває на етапі зародження свого життєвого циклу. Часто стартап-компанії називають «гаражними»[2]. Найяскравішим успішним стартапом у світі вважають компанію «Apple», яка заснована Стивом Джобсом. Спочатку автор ідеї мав бажання створити зовсім новий, інноваційний, функціональний комп'ютер відмінний від всього спектру асортименту, що був на той час представлений на ринку. Свої перші винаходи він створював у гаражі своїх батьків. Він навіть не уявляв, що через декілька років створить свою імперію смартфонів, комп'ютерів, гаджетів та інформаційних сховищ для пристроїв «Apple», якими будуть користуватися весь світ. Але отримуючи та переймаючи досвід закордонних винахідників варто також звернуту увагу і на вітчизняні успішні проекти, які набирають популярності та визнання у світовій спільноті. Так серед таких варто відзначити наступні:

1) *Rawr.* Власники домашніх улюбленців можуть відпочивати спокійно. Серед українських винаходів 2019 є інноваційний нашійник, що дозволить знайти загублену тваринку, дізнатися про його місце знаходження в будь-який момент. Дані передаються на будь-який гаджет. У нашійнику є GPS-модуль. Нашійник може розповісти господарю про шлях, який пройшов улюбленець, його сон, загальний стан здоров'я та навіть температуру. Найближчим часом зроблять послугу прямого зв'язку з ветеринарними клініками в країнах

Європи і США. Нашийник зроблений з міцних матеріалів тому удари та волога йому не зашкодять[3].

2) Nuka. Український винахід 2019 року – блокнот і олівець Nuka, які можна використовувати усе життя. У блокноті можна писати будь-якою ручкою. Стерти напис можна звичайним антисептиком для рук, або серветкою, що містить спирт. Винайшли Nuka – учні старшої школи з Києва. Сторінки блокнота з синтетичного паперу. Блокноту не завадить волога тому, що він зроблений на половину з пластика. Олівець не можливо зламати тому, що це міцний сплав металів. Школярі і далі розвивати свій стартап. Найближчим часом вони розпочнуть продажі закордоном[3].

3) FunLight. Інноваційний пристрій, який змінює Вашу реальність. Атракціон є досить рентабельним. Не потрібні ігрові аксесуари. Завдяки використанню проекторів зображення передаються на всю поверхню простору. Усі, хто знаходяться у кімнаті мають досить реальну, цілісну картину, тому можлива гра у команді. Процесори контролюють рухи тіла. Їх відстежують датчики, що прикріплені до тіла. Цей винахід можна випробувати в столичному торговому центрі Lavina Mall [3].

4) iGlam. Прикраса, яка підходить під будь-який образ– сучасний аксесуар для сучасних жінок. Кільце iGlam – це кільце-хамелеон змінює колір на колір обраної Вами сукні. Змінює колір за допомогою датчика світла и додатку. Заряду вистачає на п'ять годин. Зарядитися аксесуар можна з допомогою портативної зарядки[3].

Отже, на прикладі найцікавіших українських стартапів минулого року, які вже в цьому році приголомшили іноземних замовників, можна з впевненістю стверджувати, що українські винахідники впевнено розповсюджують стартапи на вітчизняному ринку та прагнуть до поширення на нові кордони. Однак при цьому існують і вагомні недоліки. Такі як мала зацікавленість державної політики у початкових стартапів змушує молодих новаторів співпрацювати з іноземними інвесторами, щоб зробити свій продукт популярним та конкурентоспроможним. Нашій країні потрібно намагатися зробити гарні умови для розвитку інноваційної продукції на нашому вітчизняному ринку. Основна проблема для розвитку стартапу в Україні наразі – це відсутність замовників на кінцевий продукт. Тому більш рентабельним є співпрацювати з іноземними клієнтами, в яких є жага побачити щось нове, щось інноваційне.

Узагальнюючі основні недоліки розвитку даного напрямку українські науковці мають перспективні розробки, але:

- відсутні платформи та системні програми підтримки стартап проектів;
- немає системи витрачання коштів на винаходи;
- відсутні бажання говорити з покупцем, щоб гарно розуміти потреби ринку;
- не працює бізнес модель: взаємодії між науковцями – інституціями –стартапом– державою;
- відсутність відбору креативних молодих науковців серед студентів [1].

Вважаємо, що Україна має великий потенціал вийти на міжнародний ринок зі своїм, зовсім новим, цікавим світові продуктом. Але, нажаль, брак коштів, консервативність покупців, бюрократизація, прагнення до звичних продуктів не дає змогу молодим, амбіційним науковцям створювати інноваційно-технічний шедевр, завдяки якому про нашу державу може заговорити увесь світ.

Література

1. Баб'ячок Р.І., Кульчицького І.І. Основні тенденції розвитку стартапів в Україні. – [Електронний ресурс]. – URL – <https://www.civic-synergy.org.ua/wp-content/uploads/2018/04/Osnovni-tendentsiyi-rozvytku-startapiv-v-Ukrayini-1-1.pdf>.

2. Що таке стартап? [Електронний ресурс]. – URL: <https://uk.wikipedia.org/wiki/%D0%A1%D1%82%D0%B0%D1%80%D1%82%D0%B0%D0%BF>.

3. Топ українських стартапі. [Електронний ресурс]. – URL: <https://marketer.ua/ua/ukrainskie-startapy-na-ces-2019/>.

4. Галасюк К. А. Інновації як інструмент подолання кризових явищ на підприємствах готельного господарства / К. А. Галасюк // Науковий вісник. Одеський національний економічний університет. Всеукраїнська асоціація молодих науковців. – Одеса, 2013. – № 2(181). – С. 13-21.

Лариса Лігоненко

*д.е.н., професор кафедри економіки та підприємництва,
ДВНЗ «КНЕУ ім. Вадима Гетьмана»,
larisa.ligonenko@gmail.com*

СТАРТАПИ УКРАЇНИ: КІЛЬКІСНІ ТА ЯКІСНІ ПАРАМЕТРИ

STARTUPAS OF UKRAINE: QUANTITATIVE AND QUALITATIVE PARAMETERS

СТАРТАПЫ УКРАИНЫ: КОЛИЧЕСТВЕННЫЕ И КАЧЕСТВЕННЫЕ ПАРАМЕТРЫ

Анотація. Наведено визначення та сутнісні характеристики стартапів Європейської асоціації стартапів. Охарактеризовані інформаційні можливості спеціалізованих інтернет-ресурсів, які містять інформацію про кількісні та якісні параметри стартапів різних країн світу. Проведено аналіз кількісних та якісних параметрів стартапів України.

Abstract. The definition and essential startups characteristics of the European Startup Association are presented. The information capabilities available in Internet resources that contain information on the quantitative and qualitative parameters of startups in different countries of the world are characterized. The quantitative and qualitative parameters of startups in Ukraine are characterized.

Аннотация. Представлено определение и существенные характеристики стартапов Европейской ассоциации стартапов. Охарактеризованы информационные возможности специализированных интернет-ресурсов, которые содержат информацию о количественных и качественных параметрах стартапов различных стран мира. Охарактеризованы количественные и качественные параметры стартапов Украины.

В усьому світі набуває прискорення стартап-рух- активно створюються нові стартап-команди, започатковуються нові технологічні бізнеси (стартапи), формується інфраструктура їх підтримки (бізнес-інкубатори, акселератори, венчурні та державні фонди тощо). Саме стартапи визнані світовими лідерами рушійною силою неоекономіки, що і обумовлює підвищу увагу до умов їх виникнення та розвитку. Не стає осторонь цих трансформаційних змін і Україна. Це обумовлює підвищений інтерес до феномену стартаперства, бажання усвідомити кількісні та якісні характеристики українських стартапів.

Перш за все слід пропоную припинити дискусію, яка набула поширення в широких наукових колах, відносно того, що ми вважаємо стартапом, та синхронізувати наше уявлення з світовим баченням. Для цього наведу визначення Європейської Асоціації стартапів: «стартап- це незалежна організація, яка молодша за п'ять років і націлена на створення, вдосконалення і розширення масштабованого інноваційного продукту з технологічними можливостями і швидким зростанням» [1]. Наведені сутнісні ознаки тлумачаться в таблиці 1.

В Україні, як і в багатьох інших країнах світу, реєстру стартапів не існує, облік виникнення, існування, стану та результатів життєдіяльності (загибель чи розквіт) не налагоджено.